

เทศน์อบรมฆราวาส ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

ธรรมชาติที่ไม่สูญสิ้น

วันนี้ขอถือโอกาสแสดงเรื่องศาสนาที่แท้จริงของพระพุทธเจ้าและสาวก ที่ท่านทรงดำเนินและปฏิบัติมาจนได้ผลเป็นที่พึงพอใจ มาแสดงให้พี่น้องทั้งหลายทราบพอเป็นเงื่อนไขเป็นแนวทางที่จะประพฤติปฏิบัติตามได้ เท่าที่ควรจะเป็นไปได้ เบื้องต้นจะอธิบายถึงเรื่องพระพุทธเจ้าของเราก่อน ว่าศาสนาพุทธเกิดขึ้นมาได้อย่างไร

คำว่าพุทธะ ๆ หมายถึงผู้รู้ ความรู้นั้นเป็นความรู้ที่บริสุทธิ์สุดส่วนจากสิ่งหมัวหมองมืดตื้อทั้งหลายคือกิเลส พระองค์ทรงบำเพ็ญอยู่เป็นเวลา ๖ ปี ได้รับความทุกข์ทรมานอยู่ในป่าในเขาล้วน ๆ ไม่เคยออกมาตามบ้านตามเรือน ตามเมืองหรือสถานที่ชุมนุมชนต่าง ๆ เลยเป็นเวลา ๖ ปี ฝึกทรมานพระองค์เต็มความสามารถถึงขั้นสลบไสลไปถึง ๓ หน จึงได้ตรัสรู้ขึ้นมา

แดนธรรมที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้นั้น คือแดนธรรมอัศจรรย์ โลกทั้งหลายที่ยังมีกิเลสอยู่ไม่สามารถอาจเอื้อมที่จะรู้จะเห็นได้ นอกจากท่านผู้สิ้นกิเลสเท่านั้นครองธรรมเหล่านี้อยู่ เช่น พระพุทธเจ้าและพระอรหันต์ท่าน ท่านเหล่านี้เป็นผู้ครองธรรมบรมสุขนี้ ธรรมประเภทนี้จึงขอเทียบอุปมาให้พี่น้องทั้งหลายทราบว่าเป็นธรรมที่ใหญ่หลวงขนาดไหน เราเทียบกับน้ำมหาสมุทรทะเลหลวงนี้ มีความกว้างลึกตื้นหนาบางขนาดไหน บรรดาแม่น้ำสายต่าง ๆ ที่ไหลลงมารวมในแม่น้ำมหาสมุทร จนกลายเป็นแม่น้ำมหาสมุทรอันเดียวกันนั้น เมื่อรวมเข้าสู่มหาสมุทรแล้ว น้ำเหล่านั้นกลายเป็นน้ำมหาสมุทรไปตาม ๆ กันหมด ไม่มีทางที่จะแยกออกได้ว่าแม่น้ำนี้มาจากสายนั้น ๆ เรียกได้คำเดียวว่าแม่น้ำมหาสมุทรเพียงเท่านั้นพอแล้ว

คำว่ามหาวิมุตติมหานิพพานนี้ก็เหมือนกัน พระพุทธเจ้าตรัสรู้แต่ละพระองค์ ๆ นี้ล้วนแล้วตั้งแต่เป็นสายน้ำที่ไหลลงสู่มหาวิมุตติมหานิพพานนี้ทั้งนั้น พระอรหันต์ทุก ๆ พระองค์เวลาตรัสรู้แล้วก็ไหลเข้ามาสู่มหาวิมุตติมหานิพพานนี้ นี้แลท่านเรียกว่าธรรมทั้งดวง ธรรมที่ปกครองโลก ธรรมที่เต็มไปด้วยเมตตาอ่อนโยนไปหมดทั่วแดนโลกธาตุ คือธรรมประเภทนี้

แม้เราจะไม่เคยเห็นเคยรู้จักตาม แต่พระพุทธเจ้าพระอรหันต์ท่าน เป็นผู้เห็นผู้รู้ผู้ทรงไว้แล้วซึ่งธรรมทั้งหลายเหล่านี้ นำมาสั่งสอนพวกเราชาวพุทธให้เป็นสายทางต่าง ๆ

คือสายทางแต่ละราย ๆ ที่บำเพ็ญคุณงามความดี ได้แก่การให้ทานบ้าง การรักษาศีล บ้าง การเจริญเมตตาภาวนาบ้าง ตามกำลังความสามารถของตน

การบำเพ็ญเหล่านี้ เป็นเหมือนกับการก้าวเดินตามสายทางหรือคลองน้ำ ที่จะไหลเข้าไปสู่มหาวิมุตติมหานิพพานนั้นแล เมื่อต่างคนต่างอุตสาหะพยายามบำเพ็ญอย่างนี้แล้ว แม่น้ำนี้คือแม่น้ำแห่งบุญแห่งกุศล แม่น้ำคือบารมีของเรา เป็นสายทางที่จะพาเราไหลเข้าไปสู่มหาวิมุตติมหานิพพานได้โดยไม่ต้องสงสัย

นี่เรากล่าวถึงเรื่องธรรมที่เป็นแดนอัศจรรย์ จิตใจของคนมีกิเลส ไม่สามารถอาจเอื้อมที่จะรู้จะเห็นได้ในธรรมประเภทนี้ มีใจของพระพุทธเจ้าและใจพระอรหันต์เท่านั้นสามารถรู้และครองธรรมเหล่านี้ จนกลายเป็นมหาวิมุตติมหานิพพานเป็นอันเดียวกันหมด ธรรมเหล่านี้มีมาตั้งแต่กาลไหน ๆ พระพุทธเจ้าตรัสรู้แต่ละพระองค์ ๆ ก็นำกระแสน้ำเหล่านี้แลมาสั่งสอนโลก ให้รู้บุญรู้บาป รู้คุณรู้โทษ รู้นรกรู้สวรรค์

ในธรรมที่กล่าวมานี้ทั้งหมดเป็นของมีอยู่ตั้งแต่กาลไหน ๆ เช่นบาป เช่นบุญ เป็นของมีมาแล้วตั้งแต่ พระพุทธเจ้าตรัสรู้แต่ละพระองค์ก็มาทรงพบทรงเห็นสิ่งเหล่านี้ แล้วนำมาสั่งสอนสัตว์โลก ตามฝ่ายดีฝ่ายชั่วที่จะควรละและควรบำเพ็ญ

ฝ่ายชั่วเช่นบาป อย่าได้พากันทำ ทำลงไปแล้วเป็นความเดือดร้อนแก่เจ้าของผู้ทำเอง จะเชื่อหรือไม่เชื่อไม่สามารถที่จะลบล้างกรรมชั่วที่ทำนั้นได้เลย พระองค์ก็ทรงสั่งสอนให้ละ อย่าทำบาป การทำบาปใคร ๆ ก็ทราบ คือทำความไม่ดีไม่งาม การฆ่าฟัน รันแทง การฉกการลัก กาเมศุ มิฉฉาจาร ล้วงล้ำชายหญิงต่าง ๆ ซึ่งไม่ใช่สมบัติของตน กล่าวคำพูดเท็จโกหก หลอกลวงโลก ต้มตุ๋นโลก ได้รับความกระทบกระเทือน จนเกิดความเสียหายแก่สมบัติเงินทองและจิตใจ และสุรยาเมา

เหล่านี้เรียกว่าความชั่ว ท่านไม่ให้ทำ ใครอย่ากล้าหาญ ใครอย่าเป็นคู่แข่งของพระพุทธเจ้า จะเป็นภัยแก่ตนเอง ไม่เป็นภัยแก่พระพุทธเจ้าแต่ประการใด แต่มาเป็นภัยแก่ตัวของเราเองผู้ทำ นี่ท่านสอนให้ละ

สิ่งที่ควรบำเพ็ญก็คือการให้ทาน การรักษาศีล การเจริญเมตตาภาวนาตามกำลังความสามารถของเราที่จะพึงได้แค่ไหน นั้นแลท่านเรียกว่าการบำเพ็ญความดี เพื่อเข้าสู่สถานที่ที่ดีดีที่เหมาะสมมีสวรรค์เป็นสำคัญ จนกระทั่งถึงนิพพานเป็นวาระสุดท้าย นี่คือการสร้างความคิดดี

ศาสนาของพระพุทธเจ้านั้นเป็นศาสนาที่พูดตรงไปตรงมา ไม่ว่าพระพุทธเจ้าพระองค์ใด ทรงสั่งสอนแบบเดียวกันหมด เพราะรู้เห็นแบบเดียวกัน เช่น เห็นบาปก็บอกว่าเห็นบาป เห็นบุญก็บอกว่าเห็นบุญ รู้บาปรู้บุญก็บอกว่ารู้บาปรู้บุญ รู้นรกรู้สวรรค์ตลอดถึงนิพพาน ท่านรู้ท่านเห็นสิ่งที่มีอยู่แล้วนั้นแล้วมาสั่งสอนสัตว์โลก

สิ่งเหล่านั้นจึงมีอยู่ตามความจริง และทรงสั่งสอนสัตว์โลกตามความจริงนั้น เรียกว่าศาสนธรรม มาเป็นคำสั่งสอนแนะนำพวกเราทั้งหลายซึ่งไม่เคยเห็นบุญเห็นบาป ไม่เคยเห็นนรกสวรรค์นิพพานเลย แต่กิเลสตัณหาอาสวะประเภทต่าง ๆ ซึ่งเป็นฝ่ายชั่ว นั้น จุดลากเราให้ทำตั้งแต่ความชั่ว ลบความดีออกเสียทำตั้งแต่ความชั่วเต็มหัวใจ ตายลงไปแล้ว ว่านรกไม่มีในลมปากที่กิเลสหลอกลวงนั้นไม่มีความหมายอันใดเลย ผู้ตกนรกก็คือพวกเรานี้เองเป็นผู้ตกนรก

นรกไม่มีนี่เป็นเรื่องของกิเลสหลอกลวง การเชื่อกิเลสว่านรกไม่มีแล้วทำตามความอยากของตน ความอยากนั้นเป็นแดนเป็นทางที่จะไปสู่ นรก ก็ทำให้เราตกนรกได้ แล้วได้รับความทุกข์ความทรมาน นี่หมายถึงธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนไว้แล้วไม่เชื่อฟัง ดื้อดึงฝ่าฝืนพระพุทธเจ้า แล้วโทษทั้งหลายก็มาสู่ตัวของเราผู้ทำเสียเอง

เราเป็นชาวพุทธจึงควรฟัง ดังที่กล่าวเมื่อสักครู่นี้ อรหิ สมฺมาสมฺพุทฺโธ ฯ สุวากุขาโต ฯ สุปฺปฏิปนฺโน ฯ นี่หมายถึงสภาวะซึ่งเป็นที่พึ่ง เป็นหลักใจ เป็นที่ฝากเป็นฝากตายของพวกเรา ให้พากันนับถือ ให้พากันปฏิบัติตามพระโอวาทคำสั่งสอนของท่าน ศาสนาจะปรากฏขึ้นที่ใจของเรา

คำว่าบุญ ๆ นั้นไม่มีรูปร่าง แต่เป็นสิ่งที่สัมผัสรู้ได้ที่ใจของผู้บำเพ็ญบุญ ผู้ทำบาปพระพุทธเจ้าไม่สามารถที่จะมาวาดภาพแห่งบาปให้พวกเราเห็นได้ แต่จะรู้ในบุคคลผู้ทำบาป เกิดความเดือดร้อนเสียอกเสียใจ เกิดความทุกข์ความทรมานที่ใจของผู้ทำบาปนั้นแล ไม่มีภาพอันใดก็ตาม แต่สภาพที่ปรากฏอยู่เป็นความสุขความทุกข์นั้น มีอยู่ที่ใจของเรา ถ้าหากว่าพระพุทธเจ้าทรงวาดภาพได้แล้ว ก็จะวาดภาพบอกสัตว์ทั้งหลายให้ทั่วถึงกันหมด แต่นี้ไม่สามารถที่จะวาดภาพออกมาได้ เห็นอยู่รู้อยู่เต็มพระทัย พระสาวกอรหันต์ท่านรู้บาปบุญรู้สวรรค์รู้นิพพานเต็มหัวใจ ท่านก็ไม่สามารถที่จะวาดภาพได้ เป็นแต่เพียงเป็นผู้แนะนำสั่งสอนของพวกเรา

พวกเราทั้งหลายซึ่งเป็นชาวพุทธขอให้เชื่อพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าเป็นผู้ไม่มีกิเลส เชื่อสภาวะของพวกเรา พุทฺธํ ธมฺมํ สงฺฆํ นี้เป็นธรรมชาติที่สะอาดที่สุด ปลอดภัย ให้แก่สัตว์ทั้งหลายโดยทั่วไปตลอดมา แต่เรื่องของกิเลสนั้นเป็นสิ่งที่ก่อกำกัฏเฐน แต่มันอยู่ในใจของสัตว์ พระพุทธเจ้าจึงเรียกว่ากิเลส คำว่ากิเลสเราจะไปหาที่ไหนไม่มีต้องการที่จิตใจของบุคคล เพราะกิเลสมีอยู่กับหัวใจของทุกคน พระพุทธเจ้าก็บอกว่ากิเลสอยู่ที่ใจ ไม่ได้อยู่ที่ดินฟ้าอากาศที่ไหน แต่อยู่ที่ใจของคน

ความโลภก็เกิดขึ้นที่ใจ ความโกรธเกิดขึ้นที่ใจ ราคะตัณหาเกิดขึ้นที่ใจ ผลักใจให้ติดให้ดินให้ทะเลเยอะเยียน ไม่รู้จักเป็นจักตาย ไม่รู้จักดีจักชั่ว วิ่งตามความอยาก วิ่งไปเท่าไรก็เหมือนกับวิ่งเข้าหาไฟ ๆ นี้คือกิเลสเป็นสิ่งที่หลอกลวงตมฺถุนโลกมานาน

เป็นคู่แข่งกับธรรมของพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าทรงแสดงด้วยความถูกต้องแม่นยำทุกสิ่งทุกอย่าง แต่กิเลสมันจะลบไปหมด บาปมีกิเลสจะบอกว่าบาปไม่มี แล้วเลี่ยมสอนสัตว์ทั้งหลายให้ชอบทำตั้งแต่สิ่งที่ต้องการ สิ่งที่ยาก

สิ่งที่ยากนั้นคืออะไร คือบาป คือความชั่วทั้งหลาย มันก็ดึงลงไปทางชั่วโดยถ่ายเดียว เมื่อเป็นเช่นนั้นความทุกข์จึงล่องไหลเข้ามาสู่ใจของเรา นรกมีหรือไม่มีเราอย่าไปถามถึงเลย เราดูนรกที่ปัจจุบันของเราซึ่งควรจะรู้ได้ด้วยกันทุกคนนี่คือดูที่หัวใจ วันหนึ่งใจของเรามีความสงบเยือกเย็นอย่างไรหรือไม่ ใจของเรามีความเดือดร้อนวุ่นวายอย่างไรหรือไม่ ส่วนมากต่อมากจะมีแต่ความเดือดร้อนวุ่นวายเผาผลาญจิตใจอยู่ตลอดเวลา หากความสุขไม่ค่อยมีภายในจิตใจ เพราะใจเป็นผู้สั่งสมความชั่วอยู่ตลอดเวลา ด้วยการผลักดันของมันเองเป็นอัตโนมัติ

กิเลสเป็นอัตโนมัติหมุนสัตว์ทั้งหลายให้หมุนเวียนเปลี่ยนแปลง ทำความชั่วซ้ำลามาก ให้เกิดแก่เจ็บตายในสถานที่ต่าง ๆ ไม่มีประมาณ ตามแต่กรรมชั่วที่กิเลสผลักดันให้ทำนั้นจะพาให้เป็นไปอย่างไร สัตว์โลกก็หมุนไปตามกรรมของตัวอย่างนั้นเรื่อยมา นี่เรียกว่ากิเลสมันหมุนสัตว์โลกหมุนอย่างนี้แล แล้วมันก็กว้านเอากองทุกข์เข้ามาเผาจิตใจ วันหนึ่งตื่นขึ้นมาจนกระทั่งถึงค่าหาความสุขไม่เจอเลย มีแต่ความทุกข์เดือดร้อนวุ่นวาย ไขว่คว้า ไม่มีฝั่งมีฝ้า ไม่มีที่เกาะที่ยึด เอากิเลสเป็นเครื่องเกาะเครื่องยึด ก็เท่ากับเราเกาะเรายึดพื้นไฟมาเผาไหม้ตัวเองนั่นแล

เพราะฉะนั้นจงพากันยึดพุทธโธ ธัมโม สังโฆ ยึดคุณงามความดีทั้งหลาย ให้พยายามสร้างเนื้อสร้างตัว สร้างเนื้อสร้างตัวคือสร้างด้วยความดีงามทั้งหลายนั่นแล ความเย็นนอกเย็นใจจะมีแก่ตัวของเรา เราเย็นนอกเย็นใจแล้ว สวรรค์ในเมืองมนุษย์เราจะเห็นได้ที่ใจซึ่งเกิดความสุขโดยลำดับลำดับ และเห็นได้โดยลำดับจนกระทั่งถึงนิพพาน เมื่อจิตบริสุทธิ์แล้วไม่ต้องถามถึงนิพพาน เราจะรู้ประจักษ์ภายในจิตใจ พระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้วพระองค์ไม่เคยถามหานิพพาน พระสงฆ์สาวกอรหันต์ท่านตรัสรู้ธรรมแล้วไม่ต้องถามหานิพพาน เพราะจิตนั้นเป็นนิพพานแล้ว

ใจกับธรรมเป็นอันเดียวกันแล้ว นิพพานกับจิตเป็นอันเดียวกันแล้วท่านไม่ถามหานิพพาน เพราะจิตนี้เป็นธรรมชาติที่ละเอียดสุขุมมากที่สุด เกินกว่าที่สิ่งทั้งหลายจะเอาไปคาดไปเทียบเคียงได้ จิตนี้เป็นของไม่ตาย และในคำที่ว่าจิตเป็นของไม่ตายนี้ กิเลสก็เข้าไปสวมรอยด้วยว่า ตายแล้วสูญ

คำว่าตายแล้วสูญนั้นก็ถือว่าหมดเชื่อที่จะสืบต่อไปในภพหน้าภพใด ๆ ทั้งนี้อยากทำอะไรก็ทำ กิเลสจะหมุนให้ทำ ก็ทำตั้งแต่ตามความอยาก ความอยากนั้นเป็นความอยากในทางที่ชั่วซ้ำลามาก ก็หมุนตัวไปในทางความอยาก เวลาตายแล้วก็หมุนลง

ไปนรก คำว่าสูญนั้นไม่มี จะไปจมอยู่ในนรกมากน้อยเพียงไร นี่ก็เป็นเรื่องของกิเลสซึ่งเป็นข้าศึกต่อธรรม

เราที่เป็นชาวพุทธขอให้ระลึกถึงตัวเสมอ เวลานี้ชาวพุทธของเรารู้สึกจะไขว่คว้าหาที่ยึดที่เกาะไม่ได้ ใจไม่มีที่ยึดที่เกาะ ใจไม่มีธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว ใจไม่มีธรรมเป็นเครื่องเกาะ ธรรมคือสติธรรมเป็นของสำคัญ ระลึกรู้ตัวเสมอก่อนจะเคลื่อนไหวไปมาทางใดให้ระลึก เวลานี้เราจะทำความชั่วหรือทำความดี ถ้าจะทำความชั่วก็ระลึกรู้ตัวแล้วไม่ทำ จะทำความดีระลึกรู้ตัวแล้วก็พยายามทำความดี ความดีคืออะไร ประพฤติตัวให้ดี อย่าไปทำความเหลวแหลกแหวกแนวต่าง ๆ เรียกว่าความดี เช่นอย่างการให้ทาน นี่ก็เรียกว่าความดี การรักษาศีลนี้ก็เรียกว่าความดี

คำว่าศีลเราก็ได้ยินแต่ชื่อ ศีลเป็นยังไง ปฏิบัติตามศีลปฏิบัติอย่างไรเราก็ไม่รู้ เพราะเราไม่เคยปฏิบัติต่อศีลมาตั้งแต่วันเกิดจนกระทั่งบัดนี้ และอาจจะกระทั่งวันตายก็ได้ เราจึงไม่รู้ความหมายว่าศีลเป็นอย่างไร ได้ยินแต่คนเฒ่าคนแก่เล่าให้ฟังว่า ศีลเป็นอย่างนั้น ศีลเป็นอย่างนี้ เช่นอย่างศีลห้าอย่างนี้เราก็ไม่เคยรู้ ศีลห้าเป็นอย่างไรเราไม่เคยปฏิบัติ เมื่อเราไม่เคยปฏิบัติ ในขณะที่เดียวกันเราก็ทำลายศีลของเราตลอดเวลา

การฆ่าสัตว์เป็นสิ่งที่ไม่ไหน เราฆ่าเขากับเขาฆ่าเราก็มีน้ำหนักร่วมกัน เป็นบาปเป็นกรรมอันเดียวกัน การฉกการลัก ของเขาก็มีคุณค่า ของเราก็มีคุณค่า ทำลายสมบัติของเขากับทำลายจิตใจของเขา ก็เท่ากับทำลายสมบัติของเราและทำลายจิตใจของเรา นี้เรียกศีลนะ ท่านทั้งหลายให้ทราบว่าเป็นเรื่องของศีลเป็นอย่างไร

ศีลห้า ปาณาฯ ห้ามไม่ให้ฆ่าสัตว์ ฆ่าใครก็ตาม เขาฆ่าเรา เราฆ่าเขา มีน้ำหนักร่วมกัน เป็นบาปอันเดียวกัน จึงไม่ควรแต่ต้องกัน ไม่ฆ่ากัน อยู่กันด้วยความผาสุกร่มเย็น ด้วยการให้อภัยซึ่งกันและกัน นี่เป็นความถูกต้องดีงาม

อทินนาทาน การฉกการลักอย่างนี้ ไม่ว่าจะฉกของเขาลักของเรา ขโมยของใครก็ตาม สมบัติใคร ๆ ก็รักก็สงวนและมีคุณค่า ตลอดถึงน้ำใจที่มีคุณค่ามากที่สุดเป็นผู้ครอบครองสมบัตินั้น ๆ เราขโมยของเขา เราลักของเขา ก็เท่ากับลักของเรา ทำลายสมบัติของเรา ทำลายจิตใจของเราเหมือนกัน

กาเมสุ มิจฉาจาร การล่วงล้ำเขตแดนของหญิงชายที่ไม่ใช่เจ้าของ ไม่ใช่สมบัติของตัวเอง นั่นท่านเรียกว่าทำลายศีล ท่านเรียกว่า กาเมสุ มิจฉาจาร แล้วไปเทศน์ที่ไหนก็มักจะได้พูดถึงเรื่อง กาเมสุ มิจฉาจาร น้อยอยู่เสมอ เพราะเมืองไทยเราเป็นเมืองพุทธ แต่กลายเป็นเมืองกามกิเลส เป็นเมืองส่งเสริมกามกิเลสมากแล้วทุกวันนี้ ไม่ว่าจะกิริยาอาการอันใดแสดงออกมามีแต่กิเลส คือกามตัณหาเป็นหัวหน้า เป็นผู้จุดผู้ลากไป การอยู่ก็อยู่เพื่อกิเลสตัณหา เพื่อกามตัณหา การไปก็ไปเพื่อกามตัณหา การนุ่งการห่มการ

หลับการนอน กิริยาท่าทางแสดงออกไป มีแต่เรื่องของกามกิเลสตัณหาออกหน้าออกตา เขาหลอกเรา เราหลอกเขา หลอกว่าเป็นความสวยความงาม แล้วเป็นการส่งเสริมกิเลส คือฟืนไฟ ให้เผาไหม้ภายในจิตใจให้เดือดร้อนวุ่นวาย

ตัวนี้รุนแรงมาก ขอให้ทุก ๆ ท่านได้สงวนตัวนี้ อย่าพากันส่งเสริมมากมายนัก ไม่น่าดูเลย คนส่งเสริมกามกิเลสมากนี้จะตกนรกได้อย่างรวดเร็วด้วย เพราะเดือดร้อนวุ่นวาย ก่อโทษให้ในปัจจุบันนี้มีเยอะ เพราะกามกิเลสนี้รุนแรง ให้พากันระมัดระวัง แม้จะมีอยู่ในจิตใจเราทำลายมันไม่ได้ ก็ให้อยู่ในขอบเขตแห่งศีลแห่งธรรมเป็นผู้รักษาก็สงบร่มเย็น ชาวพุทธเราไม่จำเป็นจะต้องสิ้นกิเลส คนที่มีกิเลสอยู่นี้แลนับถือพุทธศาสนา นับถือว่าเป็นชาวพุทธ ๆ ให้รักษาตัวเองในศีลธรรม

ข้อมูลสักก็เหมือนกัน มุสาคือความโกหกหลอกลวง หลอกลวงได้ทั้งนั้น ต้มตุ๋นได้เก่ง ยิ่งเรื่องกามกิเลสนี้ด้วยแล้วทำไปผิด เช่นสามีลักลอบไปมีภรรยาคนใหม่ หรือภรรยาไปมีสามีคนใหม่ กลับมาแล้วจะมาหลอกกันแหละ เวลาหลอกกันแล้วก็จะหลอกว่า ไปฟังเทศน์ฟังธรรมจำวัดจำศีลอยู่ที่วัดนั้นวัดนี้ไปอย่างนั้น ทั้ง ๆ ที่ไปตกนรกจกเปรตที่ไหนฟังกลับมามันก็มาหลอกลวงกันได้ นี่เป็นข้อที่สี่ ความมุสาคความโกหกหลอกลวง

โลกอยู่กันได้ด้วยความเชื่อถือ ด้วยความไว้วางใจต่อกัน ไม่ได้อยู่ด้วยกันเพราะความต้มตุ๋นหลอกลวงกัน ต่างคนต่างมีความสัตย์ความจริง พุดกันเชื่อถือกันได้ ผากเป็นผากตายกันได้ นี่เป็นคุณธรรม แต่เรื่องของโทษนั้น ถ้าโกหกขึ้นไปนี้เป็นภัยทัณฑ์ นี้พระพุทธรเจ้าก็ให้รักษา ให้มีความสัตย์ความจริงต่อกัน

สุรา นี่หมายถึงศีลห้า ให้ชาวพุทธเราไม่มากก็ตามรักษาได้ศีลห้า ข้อใดก็ตามให้เน้นหนักลงในข้อนั้น ถ้ารักษาไม่ได้หมดก็ให้เน้นหนักในข้อใดข้อหนึ่ง สุราเรารู้ทุกคน สุราแปลว่าอะไร ถ้าแปลตามภาษาของพระป้าธรรมะป้าแล้ว สุราแปลว่าน้ำบ้า ใครกินแล้วเป็นบ้าด้วยกันทุกคน แม้ที่สุดนี้ถ้าอยากให้เห็นเป็นพยานอย่างประจักษ์ตา ก็ขอให้พี่น้องทั้งหลายนำสุรามานำให้หลวงตาบัวฉันเดี๋ยวนี้ดู สักสองแก้วเท่านั้นก็เห็นประจักษ์พอหลวงตาบัวดื่มสุราลงไปสองแก้วแล้วเท่านั้น คนแกลนนี้แตกกระเจิงหมดเลย หลวงตาบัวจะฟัดไปหมด ฆ่าไปหมด ตะไปหมด เพราะอะไร

เพราะน้ำบ้ามันขึ้นบนสมองแล้วอยู่ไม่ได้ เห็นร้ายกลายเป็นดีไปหมด เป็นความสนุกสนานไปหมด นี้เรียกว่าสุรา กินลงไปแล้วทำคนให้เป็นบ้าสติ ร้อน ๆ ไม่มีสติ ตั้ง อะไร ๆ เป็นเรื่องบ้าไปทั้งนั้น สุราเป็นของไม่ดีเลย แล้วสุรามีราคาเท่าไร มีคุณค่าเท่าไร มนุษย์ของเราคนหนึ่ง ๆ มีคุณค่าเท่าไร ควรจะนำมาทดสอบกัน ถ้ามนุษย์มีคุณค่ามาก มนุษย์ก็ไม่ควรที่จะไปเกี่ยวข้อง ไปนำสุราซึ่งเป็นยาพิษยาภัยนั้นมาทำลายตน

เองไม่สมควรอย่างยิ่ง เราก็รักษาไว้เสียเราไม่กินเราก็ไม่เป็นบ้า เงินทองก็ไม่เสีย เราก็เป็นคนดี

ในศีลห้าข้อนี้เป็นสมบัติของชาวพุทธเราซึ่งควรจะรักษาได้ในข้อใดก็ตาม ถ้าเราไม่ได้หมดทุกข้อก็ขอให้มีความแน่นหนักในข้อใด รักษาให้เป็นสัจจะความจริง ผากเป็น ผากตายต่อศีลข้อนั้น ๆ เราจะมี ความสงบเย็นใจภายในตัวของเรา ตลอดครอบครัว เหย้าเรือน การคบค้าสมาคมกับใครก็มีแต่คนมีศีลมีธรรม โลกนี้ก็ชุ่มเย็น นี่ท่านเรียกว่า ศีล

แล้วคำว่าสมาธิยังแล้ว เราไม่รู้เลยว่าสมาธิเป็นอย่างไรทั้ง ๆ ที่เป็นชาวพุทธ เราไม่รู้ วันนี้จะชี้แจงเรื่องสมาธิให้พี่น้องทั้งหลายฟังพอเป็นแนวทาง เพื่อให้ นำเข้าไปอบรมจิตใจเจ้าของให้สงบจากความติดต้น ความฟุ้งซ่าน ความวุ่นวาย ความคิดปรุงของใจ ให้สงบตัวลงบ้างเท่าที่ควร จากการอบรมจิตให้สงบร่มเย็นที่เรียกว่าสมาธิ

คำว่าสมาธิ ท่านแปลว่า ความสงบของใจ ความมั่นคงของใจ คือใจธรรมตา วอกแวกคลอนแคลนคตินั้นคตินี้ คึดตั้งแต่ขณะที่ตื่นเช้าขึ้นมาจนยันค่ำ ไม่มีเวลาหยุด หย่อน ถ้าเครื่องยนต์ก็เรียกว่าเปิดเครื่องเปิดได้ แต่เวลาดับเครื่องดับไม่ลง วุ่นตลอดเวลา ก็มีความหลับเท่านั้นเป็นเวลาที่ตั้งเครื่องแห่งความวุ่นวายของเรา ถ้ามนุษย์เราไม่มีการหลับนอนเลย มนุษย์นี้ตายก่อนใครเร็วที่สุด แต่มีการหลับนอนเป็นเครื่องระงับดับความวุ่นวายนี้แล้วก็สงบตัวในขณะนั้น

ที่นี้เราไม่ต้องการจะสงบด้วยวิธีนั้น ให้พยายามภาวนา เอ้า จะเอาธรรมบทใดก็ตาม เช่น พุทโธ ธัมโม สังโฆ เราชอบธรรมบทใด หรืออานาปานสติ กำหนดลมหายใจเข้าออก เราชอบธรรมบทใดเราก็นำธรรมบทนั้น เข้ามาบังคับกำกับจิตใจของเราด้วยความมีสติ พุทโธ ๆ ให้มีสติ ไม่ต้องคิดอ่านไตร่ตรองยุ่งเหยิงวุ่นวายกับสิ่งใด เพราะเราเคยคิดมาแล้วตั้งแต่วันเกิด ไม่เห็นเกิดผลเกิดประโยชน์อะไร นอกจากเกิดโทษแก่เรา โดยถ่ายเดียวเท่านั้น เวลานี้เราต้องการจะให้จิตสงบจากงานวุ่นวายทั้งหลาย เข้ามาสู่ความเย็นใจ เข้ามาสู่ตัวของตัวแล้วเป็นตัวของตัวเองขึ้นมาในความรู้ที่เด่นชัดนั้น ด้วยบทธรรมคือการภาวนา เช่น พุทโธ ๆ

ให้ระลึกพุทโธ ๆ อยู่ในขณะนั้น มีสติความรู้สึกตัวอยู่กับคำว่าพุทโธนั้น จิตของเราจะค่อยสงบตัวเข้ามา ๆ จนกระทั่งเข้ามาถึงความรู้แท้แล้วสงบแน่ว อย่างน้อยสงบแน่วเป็นอันเดียว รู้เด่นอยู่อันเดียวไม่มีอะไรเข้ามาเจือปน เพราะจิตไม่ออกไปคิดไปปรุงหาเรื่องเหล่านั้น เรื่องเหล่านั้นก็ไม่มี จิตทรงตัวไว้ด้วยความสงบ เพียงเราเห็นความสงบของใจเวลานั้น เราก็เห็นคุณค่าแห่งธรรมที่เราอบรม เห็นคุณค่าแห่งความสงบของใจ ในขณะเดียวกันก็เห็นโทษแห่งความวุ่นวายที่ก่อกวนจิตใจอยู่เสมอตลอดมา เพราะ

ไม่มีการภาวนาสงบใจบ้างเลย นี่ละท่านเรียกว่าจิตเป็นสมาธิ คือมีความสงบเย็นภายในใจ

จิตนี้เป็นของไม่ตาย จะดีจะดิ่งจะเกิดความทุกข์ความทรมาน ไปตกรอกอเวจีที่ไหนก็ตาม จิตนี้ยอมรับว่าทุกข์ ทุกข์มากทุกข์น้อยยอมรับว่าทุกข์ แต่ไม่ยอมฉิบหาย คือใจดวงนี้ ที่นี้เมื่อได้รับการอบรมด้วยธรรมแล้ว ใจดวงนี้จะสงบตัวเข้ามา ๆ เป็นความรู้ที่เด่นชัดภายในจิตใจ ใครก็ตาม ไม่เคยรู้เคยเห็นก็ตาม เมื่อปรากฏเข้าในขณะนั้นแล้วจะเกิดความอัศจรรย์ตื่นเต้นภายในตัวเอง เพราะไม่เคยมีความสุขใดตั้งแต่เราผ่านมา เกิดมาในโลกนี้นานแสนนาน ไม่เคยเห็นมีความสุขสงบเด่นชัด ฟังมาเห็นความสงบ เพราะจิตใจของเราได้ภาวนาเกิดความสงบขึ้นในขณะนั้นเท่านั้น แล้วจะเกิดความอัศจรรย์ตื่นเต้นภายในจิตใจของตน

มีความสุขมากขนาดไหนจิตใจยิ่งมีความสุขมาก อัศจรรย์มากขึ้นโดยลำดับ ๆ นี่ละที่ว่าธรรมเข้าสัมผัสใจ ใจกับธรรมเข้าสัมผัสกัน แม้เพียงความสงบจิตเป็นสมาธิเท่านั้น เราก็เริ่มเห็นกระแสของธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้แล้วนั้น มาประจักษ์กับใจของเรา ใจของเรามีความสงบเย็นแล้วก็มีแก้ไขที่จะทำให้ตัวของเรามีความสุขเรื่อย ๆ

พยายามทำเท่าไรก็ยิ่งมีความสุขมากขึ้น ๆ สุดท้ายความสงบมีเต็มที่แล้ว โลกธาตุนี้เหมือนไม่มี วันคืนก็ตาม เดือนปีก็ตาม दिनฟ้าอากาศอะไรก็ตาม ไม่เข้ามายุ่งกวนเพราะจิตไม่ออกไปยุ่งกับเขา จิตมาทรงตัวอยู่ด้วยความรู้ของตัวเป็นตัวของตัวเอง ท่านทำอะไรก็ยิ่งมีความสุขนานเท่านั้น นี่แหละเป็นความสุขอันหนึ่ง นี่คือธรรมเข้าสัมผัสใจแล้ว

ลำดับต่อไปความสุขไม่มีเพียงเท่านี้ เราใช้ปัญญา ท่านว่า คีล สมาธิ ปัญญา เราใช้ปัญญาพิจารณาเรื่องธาตุเรื่องขันธ เรื่องความเกิดแก่เจ็บตาย รูปนามต่าง ๆ ที่มีอยู่ทั่วไตรโลกธาตุนี้ มีแต่สิ่งที่จิตใจจะต้องไปติดพันกับเขาด้วยอำนาจของกิเลสหลงกลวงทั้งนั้น อันนั้นว่าดี อันนี้ว่าสวย อันนั้นว่างาม ตื่นเต้นกับสิ่งนั้นสิ่งนี้ว่าสวยว่างาม จนกระทั่งตัวเสียไปทั้งคนไม่รู้

ที่นี้เมื่อเราพิจารณาแยกธาตุแยกขันธด้วยปัญญา ดูธาตุดูขันธของเขาของเรา เกิดเกิดเสมอกัน ตายเสมอกัน ความทุกข์ความลำบากเสมอกัน ความปฏิภูลโสโครก เป็นป่าช้าผีดิบ มีเต็มไปหมดทั้งร่างกายของหญิงของชายของเขาของเรา ของสัตว์ของบุคคล พิจารณาแยกธาตุแยกขันธอย่างนี้แล้ว จิตใจของเราเห็นแจ่มชัดเจนไปโดยลำดับ แล้วจะถอนอุปาทานความยึดมั่นถือมั่นในสิ่งเหล่านั้นที่สำคัญผิดไปว่าดีอย่างนั้นอย่างนี้ ถอนตัวเข้ามา

ถอนตัวเข้ามาเรียกว่าถอนอุปาทานความยึดมั่นถือมั่น อันสร้างความสะดวกให้แก่เรา ถอนเข้ามาโดยลำดับ จิตใจค่อยเบาหวิว ๆ แล้วมีความสว่างกระจ่างแจ้งขึ้นกว่าชั้นสมาธิเป็นลำดับลำดับ จากนั้นก็กลายเป็นปัญญาที่รวดเร็ว เป็นปัญญาที่อัศจรรย์ เกิดขึ้นภายในผู้ปฏิบัติเท่านั้น ในปริยัติเรียนจบพระไตรปิฎกก็ไม่มี เพราะพระพุทธเจ้าไม่ได้ตรัสรู้ในพระไตรปิฎก ท่านตรัสรู้ในอริยสัจ ๔

ปัญญาเมื่อรู้แจ้งเห็นจริงในธาตุในชั้นแล้วย่อมปล่อยวางลง ๆ จิตใจยิ่งสว่างกระจ่างแจ้งขึ้นโดยลำดับ ปัญญายิ่งคล่องตัว จนกลายเป็นปัญญาอัตโนมัติ ในปัญญาอัตโนมัตินี้ทางด้านปริยัติท่านแสดงไว้ว่าภาวนามยปัญญา ปัญญาเกิดขึ้นจากการภาวนาล้วน ๆ นี่เราไม่เคยเห็น เราเรียนที่ไหนเราก็จำได้แต่ว่าภาวนามยปัญญา ตามที่ปริยัติท่านบอกไว้ว่าปัญญาเกิดขึ้นจากการภาวนาล้วน ๆ เราก็เรียนได้แต่ความจำ ความจริงเราไม่เคยเห็นเราไม่เคยรู้ ก็ได้แต่ความจำ กิเลสก็ไม่ถลอกปอกเปิกจากการเรียนรู้น้อย กิเลสยังคงเส้นคงวา ยิ่งหนาแน่นขึ้นกว่าคนที่ยังไม่เคยเรียนเสียอีก

เรียนมากเท่าไรได้มากเท่าไรยิ่งสำคัญตน เขายกยอปอขึ้นขึ้นให้บ้างเล็กน้อย ว่านี่คือตู้พระไตรปิฎกเคลื่อนที่นะ โห เป็นบ้าไปเลย นี่ความจำมันกลายเป็นกิเลสสวมรอยที่นี้ความจริงคือรู้ตรงไหนตรงนั้น ปล่อยตรงนั้น เช่น ปัญญาแทงทะลุในสกลกายนี้ ออกหมดแล้วปล่อยวางสกลกาย ปัญญานี้ก็กลายเป็นปัญญาอัตโนมัติ รู้ขึ้นภายในตัวเอง ไม่ต้องไปศึกษาตามตำรับตำราที่ไหน ตำราที่เราเรียนมามากน้อยกลายเป็นเรื่องผิวเผินไปหมด ส่วนปัญญาที่จะแก้กิเลสจริง ๆ เกิดขึ้นที่ใจของเรา แก้กิเลสที่ใจของเรา กิเลสเกิดขึ้นมากน้อยปัญญาก็เกิดขึ้นตามกัน ทันกัน แก่กันในเวลานั้น ๆ เป็นลำดับลำดับ จนก้าวถึงขั้นมหาสติมหาปัญญาเรียกว่าปัญญาที่แก้แล้วสามารถรวดเร็วที่สุด ทันกับกิเลสทุกประเภท กิเลสจะเป็นประเภทใดก็ตาม

คำว่ากิเลสหมายถึงสิ่งที่ป็นข้าศึกต่อจิตใจของเรามานาน คำว่าธรรมก็หมายถึงสิ่งชักฟอกจิตใจของเราให้สะอาดสะอาดไปโดยลำดับ ตามต่อนกิเลส ชักฟอกกิเลสตามฆ่ากิเลสไปด้วยสติปัญญาอัตโนมัติแล้ว ก็กลายเป็นมหาสติมหาปัญญา ทำลายกิเลสโดยลำดับลำดับจนกระทั่งไม่มีกิเลสอันใดเหลืออยู่ในจิตใจแล้ว โลกธาตุนี้ว่างไปหมด ท่านว่า สุญญโต โลภ อเวกขสุสุข โมหะราช สทา สโต ดูก่อน โมหะราช เธอจงพิจารณาโลกนี้ให้เป็นของว่างเปล่า และถอนอัตตานุทิฎฐิเสียได้ เธอจะไม่กลับมาเกิดโลกนี้อีกต่อไป นี่ก็รู้ชัดแก่ผู้ปฏิบัติ นี่คือนิพพานเห็นจริงเป็นอย่างนี้

รู้ด้วยความจำรู้อะไร กิเลสเกิดขึ้นมากน้อยตามความรู้ความเห็นความจำมานั้น แล ที่นี้ความจริงนี้รู้ไปตรงไหนไม่มีใครบอกก็ตาม ไม่ต้องจำเป็นหาใครมาบอก พระพุทธเจ้ารู้ธรรมไม่มีใครบอกพระพุทธเจ้า ตรัสรู้ธรรมไม่มีใครบอกท่าน ตรัสรู้ธรรม

เสร็จเรียบร้อยแล้วสอนโลกทันทีไม่ต้องไปถามใคร พระอรหันต์ท่านก็รู้อย่างนั้น ท่านรู้ธรรมมากน้อยเพียงไรท่านไม่ต้องไปถามใคร สันกิเลสท่านก็ไม่ต้องไปถามใคร ท่านรู้ในตัวของท่านเอง เป็นผู้สิ้นกิเลสแล้วจากการภาวนาในชั้นที่สาม ชั้นที่หนึ่งคือศีล ชั้นที่สองคือสมาธิ ชั้นที่สามคือปัญญา

ปัญญานี้เป็นขั้น ๆ ขึ้นไป เริ่มต้นตั้งแต่ปัญญาที่เราฝึกหัดเบื้องต้นซึ่งไม่รู้จักการจักงาน คอยแต่จะเถลไถล และบังคับให้สู่การพิจารณา จนกระทั่งเห็นโทษเห็นภัยขึ้นมา เห็นคุณค่าแห่งการพิจารณาขึ้นมาโดยลำดับแล้ว ปัญญานั้นก็กลายเป็นปัญญาอัตโนมัติหมุนตัวไปเอง เช่นเดียวกับกิเลสมันหมุนตัวของมันภายในหัวใจของสัตว์ไปเองเหมือนกัน กิเลสทำงานบนหัวใจของสัตว์นี้มันหมุนตัว ๆ ตลอดเวลา ไม่ต้องมีใครมาเป็นครูเป็นอาจารย์ก็ตาม เพราะมันเป็นครูเป็นอาจารย์คล่องแคล่วในตัวของมันพอแล้ว เป็นอัตโนมัติของกิเลสหมุนหัวใจสัตว์

ที่นี้พอธรรมได้ก้าวขึ้นมาสู่ขั้นนี้แล้วก็ป็นขั้นที่สังหารกิเลส เป็นปัญญาอัตโนมัติภาวนามยปัญญา เป็นอัตโนมัติเหมือนกัน ไปที่ไหนอยู่ที่ใด อิริยาบถ ๔ ยืน เดิน นั่ง นอน มีแต่อิริยาบถที่ฆ่ากิเลส ๆ เป็นอัตโนมัติโดยลำพังตนเองไปโดยลำดับ ๆ จนกระทั่งถึงกิเลสพังทลายลงจากใจแล้ว สิ้นหมด ไม่มีอะไร นิพพานอยู่ที่ไหนไม่ต้องถาม พระพุทธเจ้าอยู่ที่ไหนไม่ต้องถาม พระสงฆ์สาวกอยู่ที่ไหนไม่ต้องถาม เพราะประจักษ์เป็นอันเดียวกันแล้วกับภายในจิตใจของเรา เช่นเดียวกับแม่น้ำสายต่าง ๆ ไหลเข้าไปสู่มหาสมุทรแล้วกลายเป็นน้ำมหาสมุทรทะเลหลวงอันเดียวกันหมด

นี่ก็จิตเมื่อก้าวเข้าไปถึงความบริสุทธิ์แล้ว ก็กลายเป็นแม่น้ำมหาวิมุตติมหา นิพพานไปหมดด้วยกัน นี่ศาสนาของพระพุทธเจ้าท่านสอนอย่างนี้มาโดยลำดับลำดับดวงเส้นคงวาหนาแน่นตลอดกาล เรียกว่า อกาลิก สอนโลกสอนสงสาร แต่กิเลสมันสวมรอย มันปิดมันบังมันลบมันล้างไม่ให้ธรรมทั้งหลายปรากฏขึ้นมา มีแต่กิเลสออกตีตลาดแหลกละไปหมด

เวลานี้มีแต่กิเลสทั้งนั้นตีตลาด ธรรมความจริงนั้นแทรกออกมาไม่ได้ ถูกกิเลสบีบบังคับ ถูกกิเลสผลักไสตักทะเลหลวงโดยไม่รู้สีกตัว คนเราจึงได้รับความทุกข์มาก เพราะกิเลสไม่ได้สร้างความสุขให้แก่ผู้หนึ่งผู้ใด นอกจากสร้างความล่องวางให้สัตว์โลกทั้งหลายติด ติดแล้วก็เหมือนปลาติดเบ็ดนั้นแหละ มีเหยื่อนิดหน่อยติดไว้ที่ปลายเบ็ด พองับเข้าไปเท่านั้นตัวที่เดียวเลือดสาดเลย ติดเบ็ดแล้ว ๆ

กิเลสมันหลอกให้เราทะเยอทะยาน อันนั้นก็ดี อันนี้ก็ดี อันไหนก็มีแต่ของดี ๆ ไปหมด ครั้นเวลาจับเข้าไปแล้วมีแต่เบ็ด ๆ ตัวเดา จึงมีแต่กองทุกข์เต็มโลกเต็มสงสาร ใครเป็นคนโลกมากยิ่งมีทุกข์มาก ความโกรธมากทุกข์มาก ราคะตัณหาอย่างยิ่ง

ทุกข์มาก เรื่องราคาต้นทุนหามันชอบ มันรักมันใคร่มันอยากได้ให้สนใจ นี่คือความล่อลวงของกิเลส ครั้นเวลาได้มาแล้วมันผิดหวัง มันไม่ได้สนใจ มันเป็นเบ็ดเกาะปากเสียแล้ว มันก็สร้างแต่ความทุกข์ขึ้นมา

เพราะฉะนั้นชาวเราทั้งหลายซึ่งเป็นชาวพุทธขอให้ระลึกอยู่เสมอว่า ธรรมนั้นเป็นธรรมชาติที่ไม่สูญสิ้นไปไหน เหมือนน้ำมหาสมุทรทะเลหลวงนั้นแล ครอบโลกธาตุอยู่เวลานี้คือน้ำมหาวิมุตติ น้ำมหานิพพาน ที่พระพุทธเจ้าทั้งหลายตรัสรู้แล้วกลายเป็นน้ำมหาวิมุตติมหานิพพานอยู่อย่างนั้น นั่นแลคือธรรมครองโลก ธรรมที่ให้ความร่มเย็นแก่โลกคือมหาวิมุตติมหานิพพานครอบโลกธาตุ

เราทั้งหลายสร้างคุณงามความดีก็เพื่อธรรมดวงนั้น ให้พากันพยายามสร้างความดี สู้กิเลสต้องมีการฝ่าฝืน การทำความดีนั้นใคร ๆ ก็ไม่อยากทำ เพราะกิเลสไม่ยอมให้ทำ จะทำทานก็เสียดาย จะรักษาศีลก็เห็นว่าเป็นความลำบากลำบาก จะเจริญภาวนายิ่งแล้ว เหมือนจูงหมาใส่ฝน จูงหมาใส่ฝนเป็นยังไง หมาไม่ยอมตากฝน พอจูงไปใส่ฝนมันร้องแหง็ก ๆ นี่จูงเราให้ภาวนาก็ร้องแหง็ก ๆ อย่างนั้นเหมือนกัน ถ้าจูงลงใส่หมอนแล้วหลับครอกทันที อย่างนี้ไม่ดีเลย ถูกแต่กิเลสหลอกลวงตมตุ่น

ต้องฝ่าฝืนกันบ้างผู้ปฏิบัติธรรมทั้งหลาย ไม่ฝ่าฝืนไม่ได้ พูดแล้วก็ขอมีการเทียบเคียงยกตัวอย่างให้พี่น้องทั้งหลายได้ทราบพอเป็นคติเครื่องเตือนใจ ในการที่มาเป็นผู้นำคราวนี้ เรามาเป็นผู้นำเพราะเหตุผลอะไร เราก็รอดตายมาแล้วในการฆ่ากับกิเลส เราไม่มีอะไรเหลือในชีวิตจิตใจของเรา เริ่มตั้งแต่ขึ้นเวทีคือเข้าป่าเข้าเขาในถ้ำเงี้ยว ผัดกับกิเลสตลอดมาไม่มีเวลาขยับยั้ง ถ้าเป็นนักมวยก็ไม่มีกรรมการแยก ไม่มีกรรมการให้น้ำ ระหว่างกิเลสกับธรรมบนหัวใจเราพัดกันเอากันตลอด เอาใครดีใครเก่ง กิเลสดีให้กิเลสอยู่บนเวที กิเลสไม่ดีให้กิเลสตกเวที เราอยู่บนเวที ถ้าเราไม่ดีให้เราตกเวที มีการตกเวทีเท่านั้น ที่จะให้ยกมือไหว้วายอมแล้วนี้ไม่มี นั่นละพัดกันหนักหรือไม่หนัก ขอให้พี่น้องทั้งหลายได้ทราบ

พระพุทธเจ้าสลบ ๓ หน แต่หลงตาบวันนี้ไม่เคยสลบ ๓ หน แต่รอดตายทุกครั้ง มาตลอดตั้งแต่ขึ้นเวที ไม่มีการขยับยั้ง หากไม่เคยปรากฏว่าสลบ เรื่องกันแต่นั้นเราเคยเล่าให้พี่น้องทั้งหลายฟังแล้ว นั่งภาวนาหามรุ่งหามค่ำ ฟาดเสียจนกันแตก กิเลสไม่ทราบว่าจะแตกหรือไม่แตกตอนนั้น อย่างน้อยมันต้องสงบตัวลงได้..กิเลส เอาเสียจนเต็มเหนี่ยว จนกระทั่งวาระสุดท้ายผลที่ตัดสินขึ้นมาเป็นสิ่งที่พอใจ ในเวลาที่บำเพ็ญอยู่นั้นเป็นเวลา ๙ ปีเต็ม ๆ ตั้งแต่เริ่มแรกออกปฏิบัติ จากการศึกษาเล่าเรียนก็ขึ้นสู่เวที ผัดกับกิเลสตลอดไม่มีเวลาขยับยั้งกันเลย เอาจนกระทั่งถึง ๙ ปี ถ้าเป็น พ.ศ. ก็ ๒๔๙๓ เดือนหก แรม ๑๔ ค่ำ

ขอให้พี่น้องพี่น้องทั้งหลายผลของการปฏิบัติศาสนาพระพุทธเจ้ามาหลอกลวงโลกหรือ หรือเอาของจริงมาพูด มีแต่กิเลสหลอกลวงโลกไม่พอกันสะตั้งต้นตัวบ้างหรือ ธรรมมาสะตุนิดหนึ่งปิดลงทะเลแล้ว ๆ นี่เรานำธรรมของพระพุทธเจ้าที่ทรงแสดงไว้เพื่อมรรคเพื่อผล สมกับพระพุทธเจ้าเป็นผู้ทรงมรรคทรงผลมาแสดงธรรมต่อโลกเราปฏิบัติเต็มเม็ดเต็มหน่วย ได้รู้ได้เห็นมาอย่างนี้ตามแนวทางที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนแล้ว ปรากฏตัวเป็นผลขึ้นมาว่า เราเป็นที่พอใจแล้ว

พัดกับกิเลส เผากิเลสบนเวทีให้สิ้นซากลงไปในคืนเดือนหก แรม ๑๔ ค่ำ แต่วันที่เราจำไม่ได้ ที่วัดดอยธรรมเจดีย์ จังหวัดสกลนคร พ.ศ.๒๕๔๓ นั้นแลเป็นวันที่ได้ชัยชนะ เผาศพกิเลสเหล็กไม่มีอะไรเหลือ แล้วลงมาด้วยความสง่าผ่าเผย ลงมาด้วยความกล้าหาญชาญชัยทุกสิ่งทุกอย่าง ในสามแดนโลกธาตุนี้เราไม่หวั่นอะไรทั้งนั้น เพราะสิ่งที่จะให้เราหวั่นก็คือกิเลสได้พังลงไปแล้วจากจิตใจ จึงไม่มีอะไรหวั่น สิ่งที่ปรากฏเด่นอยู่ก็คือความบริสุทธิ์ใจที่ว่าพอแล้วทุกสิ่งทุกอย่าง กับความเมตตาต่อโลกเต็มหัวใจ แล้วก็ทำประโยชน์ให้โลกเรื่อยมา เสียสละเรื่อยมา หมดยุทธธรรมหมดตัวตลอดมา

ไม่มีชิ้นใดที่เราจะเก็บไว้ ในบรรดาสิ่งของปัจจัยไทยทานที่ได้มามากน้อย ช่วยโลกด้วยความเมตตาสงสารตลอดมา จนกระทั่งมาปัจจุบันนี้เห็นชาติไทยของเรามีความโยกคลอนมาก เกิดความวิตกวิจารณ์ จึงได้หันหน้ามาช่วย มาประกาศตนเป็นผู้นำของพี่น้องทั้งหลายดังที่ปรากฏตัวอยู่เวลานี้

เหตุที่จะนำก็เพราะความเมตตาสงสาร และตัวเองก็พอแล้วทุกอย่างไม่หวังอะไรอีกแล้ว คำว่ามรรคผลนิพพานมีหรือไม่มีก็เต็มอยู่ที่หัวใจนี้แล้ว พระพุทธเจ้าองค์เอกองค์ใดก็ตาม เอกเหมือนกันหมด เชื้อร้อยเปอร์เซ็นต์ล้านเปอร์เซ็นต์เหมือนกันหมดแล้ว มรรคผลนิพพานก็เชื่อเต็มหัวใจแล้ว พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ ก็มาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับที่หัวใจนี้แล้วหายสงสัย อยู่ด้วยความสง่างาม อยู่ด้วยความพอทุกอย่าง แต่มองดูโลกแล้วรู้สึกว่ามี ความบกพร่องขาดเขินมาก จึงได้หันหน้ามาช่วยกันเวลานี้ และได้ประกาศตนเป็นผู้นำของพี่น้องทั้งหลาย

แล้วที่พูดนี้อ่านปุ้มหลังให้พี่น้องทั้งหลายได้ทราบ ว่า ผู้ที่มานำท่านทั้งหลายนั้น เอาหัวชนฝาออกมาหน้าหรือ หรือได้พิจารณาไตร่ตรองเหตุผลกลไกเป็นอย่างไรบ้าง จึงได้มานำพี่น้องทั้งหลาย นำความคิดนำพิจารณาในสิ่งเหล่านี้ แล้วก็ขอให้ช่วยกัน

เรารักชาติไทยของเรา ชาติไทยของเราไม่เคยเป็นน้อยต่อผู้ใด ไม่เคยเป็นบ้อยต่อผู้ใด เป็นอิสระ เป็นความสงบเสงี่ยมเยือกเย็นมาโดยลำดับ ก็คือชาติไทยของเราที่เป็นชาวพุทธนี้แล ทรงตัวได้ด้วย ความสงบเย็นใจ ถ้าหากว่าพูดถึงเรื่องความทุกข์ทั้งหลาย ทั่วแดนโลกธาตุนี้ เมืองไทยของเราจะรู้สึกจะเป็นเกาะเป็นดอนแห่งความสงบร่ม

เย็น เป็นความสุข เป็นเกาะแห่งความสงบ เป็นเกาะแห่งความสุขอยู่ที่แดนแห่งเมืองไทยของเราที่เป็นแดนแห่งชาวพุทธ

นอกจากนี้เราไม่ได้ประมาท มันเป็นพื้นเป็นไฟเผาไหม้กันไปหมด ยิ่งว่าชาติใดเจริญ เมืองไหนเจริญ มันเจริญด้วยพื้นด้วยไฟ ด้วยความโลภ ด้วยราคะตัณหาสิ่งปรุงแต่งต่าง ๆ ที่ลลากลวงสัตว์โลกให้วิ่งตาม เป็นพื้นเป็นไฟไปตาม ๆ กันหมดเท่านั้น หากจุดขาดอนไม้ได้ หากที่ยึดที่เกาะไม่ได้ โลกกว้างแสนกว้าง มีเงินก็หมิ่นก็แสนก็ล้านไม่มี ความหมาย จิตใจไม่มีที่เกาะเสียอย่างเดียว เกิดพื้นเกิดไฟเผาไหม้อยู่ที่จุดนั้นแล มองไปที่ไหนมันก็เห็นแต่พื้นแต่ไฟ

พระพุทธเจ้าท่าน โลกวิทู รู้แจ้งเห็นจริงโลกท่านรู้อย่างนั้น พระอรหันต์ทั้งหลาย ท่านก็รู้อย่างนั้น แต่ไม่จำเป็นที่ท่านจะบอกว่า ท่านรู้จิตคน ฉันทรู้จิตคน ท่านไม่จำเป็น มันเป็นอย่างนี้ท่านก็พูด เอ้า นำอันนั้นมาเป็นคติสอนโลกเท่านั้นเอง นี่ก็เมืองไทยของเรา เป็นเกาะเป็นดอนแห่งความสงบสุข เพราะเป็นเกาะเป็นดอนของชาวพุทธ ขอให้เจริญพุทธ ธรรม ธัมโม สังฆโม ภายในจิตใจ ขอให้รักษาวลสงวนตัว การประพฤติเนื้อประพฤติดัว ขออย่าให้เหลวแหลกแหวกแนวไปตามกิเลสตัณหาโดยถ่ายเดียว ให้ธรรมเป็นผู้ขัดผู้แย้งกันเอาไว้บ้าง เราจะพอมีเนื้อมึงติดตัวบ้าง อย่าให้แต่กิเลสกลืนเอาหมด ๆ ไม่ดีเลย

นี่ละวันนี้ได้มาปรากฏตัวกับพี่น้องทั้งหลายด้วยการนิมนต์ของทางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีท่านอธิการบดีเป็นหัวหน้า เป็นประธานในงานนี้ เชิญชวนพี่น้องทั้งหลายมาร่วมสร้างบุญสร้างกุศล นี่เรียกว่ามหากุศล เราสร้างทุกอย่างทำทุกอย่าง เราทำบุญให้ท่านนี้มากต่อมากแต่ไม่ได้เหมือนครั้งนี้ ครั้งนี้เราทำต่อชาติไทยของเราทั้งชาติ เป็นเรื่องใหญ่โตมากที่สุด ยกชาติไทยเราทั้งชาติขึ้นสู่ระดับแห่งความปลอดภัย เราจึงเรียกว่าสร้างมหากุศลเต็มเหนี่ยวของเรา

ใครมีมากมีน้อยอย่าได้เสียดาย อย่าได้หึงได้หวง อย่าหึงหวงตัวของตัว อย่ารักตัวของตัวยิ่งกว่าชาติไทยของเรา ใครจะมีสมบัติเงินทองข้าวของมากน้อย ถ้าชาติไทยได้ล่มจมไปเสียเท่านั้นหาความหมายไม่ได้ เมื่อชาติไทยของเรายังคงเส้นคงวาหนาแน่นอยู่ด้วยความร่มเย็น เรามีหลักมีเกณฑ์เป็นที่ยึดที่เกาะ แม้เราต้อนรับน้ำปลาเราก็รับประทานได้ไม่เป็นไร เราอยู่ได้ร่มโพธิ์ร่มไทรของเรา รับประทานน้ำปลาก็มีความสง่างาม เป็นความสง่าราศี เป็นน้ำปลาที่มีคุณค่ามาก ขอให้ต่างคนต่างเสียสละ

คราวนี้จะได้เห็นชาติไทยของเราซึ่งเป็นเมืองรักชาติ ให้ต่างคนต่างเสียสละ ด้วยความพลีสมบัติเงินทองข้าวของจิตใจเข้าสู่ชาติของตน ด้วยความเสียสละ แล้วเมืองไทยของเราจะได้ฟื้นฟูขึ้นโดยลำดับ

ถ้าหากว่าเราช่วยเมืองไทยของเราไม่ได้คราวนี้แล้ว ก็ไม่ทราบว่าจะคราวไหน สำหรับหลวงตาบ้วนนี้ก็เรียกว่าหมดหวัง หยุดจากนี้แล้วก็ไปเท่านั้นละ ไม่อยู่ ไม่หวังไม่หวังโลกนี้ เราพอแล้ว เราพิจารณาทุกสิ่งทุกอย่างปล่อยวางมันไปหมดทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่มีอะไรเหลือ เหลือแต่ความเมตตาแล้ว ๆ ที่มีต่อโลกเวลานี้ จึงได้มาแสดงตนด้วยความเมตตาสงสาร โดยขอให้พี่น้องทั้งหลายร่วมมือร่วมใจกันสร้างชาติของเรา ซึ่งเป็นมหากุศลอย่างใหญ่หลวง การทำบุญให้ทานที่ไหนไม่เหมือนการทำบุญให้ทาน การเสียสละเพื่อชาติของเรา ใครมีมากมีน้อย เอ้า เสียสละเข้ามาประดับประดาชาติไทยของเรา ให้มีความสง่างาม

เมืองไทยของเราเมืองเดียวเท่านั้นละ เราเอาทองคำ เอาดอลลาร์ เอาเงินสดมาประดับประดา ใครมองมาที่ไหนเห็นหมด เพื่อนบ้านเขาที่อยู่นอกบ้านนอกเมืองของเราเขามองมาก็เห็น เมืองไทยของเราสง่างามด้วยสมบัติที่สมบูรณ์พูนผลเต็มเมืองไทยแล้วมองเห็นหมด อันนี้เป็นของที่สง่างามมาก เป็นสิ่งที่เด่นงามมาก เราอยู่ด้วยความเด่นแห่งชาติไทยของเรา ขอให้พี่น้องทุก ๆ ท่านต่างคนต่างเสียสละ อย่าเสียตายเงินทองข้าวของ แบ่งสันปันส่วนมาเสียสละกันเพื่อชาติของเรา ชาติของเราจะได้เจริญรุ่งเรือง

วันนี้ได้มาพูดธรรมะให้พี่น้องทั้งหลายทราบเท่าที่โอกาสอำนวยและธาตุขันธ์อำนวย ก็เห็นว่าสมควรแก่กาลแก่เวลาล่าเวลา และขอความสวัสดีจงมีแก่บรรดาพี่น้องทั้งหลายที่พร้อมหน้ากันมาบริจาคทานในคราวนี้ ให้มีความสุขความเจริญ ปราบปรามสิ่งที่เป็นธรรมแล้ว ขอให้สมหวังตามสิ่งที่ตนปรารถนาโดยทั่วหน้ากันเทอญ